

Uchwała nr XIII/110/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 15 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej
Gminy Szczytna na 2026 rok

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewelina Kruk-Florkowska — przewodnicząca,
- 2) Jacek Kalus — członek,
- 3) Małgorzata Rybińska — członek,

wyduje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Gminy Szczytna na 2026 rok.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie projektu uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie danych zawartych w przedłożonym projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok, Skład Orzekający ustalił, że:

1. Dochody budżetu ogółem w kwocie 73.038.865,09 zł z tego: dochody bieżące w kwocie 44.218.314,84 zł i dochody majątkowe w kwocie 28.820.550,25 zł.
2. Wydatki budżetu ogółem w kwocie 73.530.615,27 zł z tego: wydatki bieżące w kwocie 42.343.620,95 zł i wydatki majątkowe w kwocie 31.186.994,32 zł.
3. Deficyt budżetu w kwocie 491.750,18 zł.
4. Przychody budżetu w kwocie 3.562.628,60 zł.
5. Rozchody budżetu w kwocie 3.070.878,42 zł.

Deficyt budżetu w kwocie 491.750,18 zł oraz rozchody w kwocie 3.070.878,42 zł zaplanowano sfinansować przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 162.628,60 zł oraz przychodami z zaciągniętych pożyczek i kredytów w wysokości 3.400.000,00 zł.

Wskazane źródła sfinansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 u.f.p.

Skład Orzekający zauważa, że z projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Szczytna nie wynika, żeby gmina posiadała do dyspozycji w 2026 r. środki z 2025 r. w kwocie 162.628,60 zł (nadwyżka budżetowa, wolne środki). W piśmie z dnia 3 grudnia 2025 r. Burmistrz Szczytnej przedstawił wyjaśnienie do projektu uchwały budżetowej, w którym informuję, iż zaplanowana kwota nadwyżki budżetowej w kwocie 162.628,60 zł, „to środki jakie Gmina Szczytna posiada na wyodrębnionym rachunku bankowym, w związku z podpisaną umową na dofinansowanie zadania pn: „Zagospodarowanie terenu przy stawie ul. Zacisze”. Skład Orzekający zauważa, że w przypadku niezrealizowania przychodów z tytułu ww. środków w prognozowanej wielkości konieczna będzie zmiana uchwały budżetowej.

Łącznie z projektem uchwały budżetowej przedłożono projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, zawierający prognozę kwoty długu i jego spłaty w latach 2026 – 2034. Z zawartej w projekcie prognozy kwoty długu i jego spłaty wynika, że kwota długu na koniec 2026 roku wyniesie 19.677.573,08 zł i będzie stanowić 44,85% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

Obliczona na podstawie prognozowanych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wielkości relacja spłat zobowiązań finansowych, wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, określona w art. 243 u.f.p., po uwzględnieniu przewidywanego wykonania za 2025 r., przekroczy w latach 2026 – 2029 dopuszczalny poziom spłaty.

Skład Orzekający zauważa, że zgodnie z art. 296c ust. 1 i 3 u.f.p. w latach 2024-2029 relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1, może nie być zachowana, jeżeli prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100 % planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Jednocześnie niezachowanie relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

Należy wskazać, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w kolejnych latach prognozy, istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi) oraz dochodów z tytułu sprzedaży majątku.

Skład Orzekający zauważa, że uzyskanie nadwyżek operacyjnych w latach 2026–2034 na podanym poziomie — w kontekście wykonania lat ubiegłych — budzi wątpliwości. Wielkość planowanych nadwyżek operacyjnych w latach 2027 -2028 prognozuje się na poziomie od 2,95 mln zł i 2,75 mln zł i, a w kolejnych latach w kwotach od 1,67 mln zł do 1,8 mln zł. Przy planowanej nadwyżce w 2026 r. 1,87 mln zł oraz przy przewidywanym deficycie za 2025 r. w kwocie (-) 1,1 mln zł. Skład Orzekający wskazuje, że w objaśnieniach przyjętych wartości nie odniesiono się do realności pozyskania ww. nadwyżek operacyjnych. Objasnienia zawierają bardzo ogólnie informacje w zakresie dochodów, wydatków, przychodów, rozchodów, wyniku budżetu i zadłużenia, nie odnoszące się do konkretnych wielkości przyjętych przez Gminę.

Podkreślenia wymaga również, że w projekcie budżetu dochody majątkowe ustalono w wysokości 28,82 mln zł, z czego 3,7 mln zł są to dochody ze sprzedaży majątku. W latach 2024 i 2025 (wg wykonania na koniec III kwartału) dochody z ww. tytułu wykonano w wysokości odpowiednio 1,24 mln zł i 1,22 mln zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w przypadku braku realizacji na planowanym poziomie dochodów majątkowych konieczne będzie zabezpieczenie innych źródeł finansowania wydatków lub ograniczenie ich poziomu.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względzie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewelina Kruk-Florkowska